

Zebranie plenarne Komitetu Psychologii PAN

Wrocław, 17 czerwca 2014r.

Sprawozdanie

W dniu 17 czerwca 2014 roku zebranie plenarne Komitetu Psychologii PAN odbyło się we Wrocławiu podczas **XXIII Kolokwiów Psychologicznych** pod hasłem "**Podmiotowość człowieka we współczesnym świecie**" (16-18 czerwca 2014).

Kolokwia Psychologiczne 2014 zorganizowane zostały przez Instytut Psychologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Wydział Zamiejscowy we Wrocławiu Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej oraz Komitet Psychologii PAN.

W zebraniu plenarnym Komitetu uczestniczyło 29 członków.

Program zebrania obejmował następujące punkty:

- 1. Ustawa o zawodzie psychologa**
(doc. dr Małgorzata Toeplitz-Winiewska)
- 2. Inicjatywa powołania Stowarzyszenia Psychologii Naukowej**
(prof. Roman Cieślak)
- 3. Konkurs na Nagrodę im. Andrzeja Malewskiego – informacje**
(prof. Janusz Grzelak)
- 4. O działaniach Komisji ds. Testów Psychologicznych**
(dr hab. Jan Ciecuch)
- 5. Wolne wnioski**

Na wstępie posiedzenia zebrani uczcili minutą ciszy pamięć zmarłej 4 czerwca 2014r. Doktor Zofii BABSZKIEJ, a prof. Barbara Bokus przypomniała, jak wiele psychologia rozwojowa w Polsce zawdzięcza tej właśnie Mistrzyni, Mentorce wielu pokoleń psychologów i pedagogów.

Przewodniczący Komitetu – prof. Piotr Oleś przedstawił informację o ocenie działalności Komitetu Psychologii PAN w kadencji 2011-2014. Zgodnie z art. 36 ust. 2 Ustawy o PAN komitety naukowe poddawane są ocenie po 2 latach swego działania, a za moment rozpoczęcia działalności przyjmuje się datę pierwszego zebrania. Dla większości komitetów obecnej kadencji przypadało to na przełom roku 2013-2014. Działalność Komitetu Psychologii PAN została oceniona pozytywnie. Otrzymaliśmy 74 punkty w ocenie łącznej.

1. Ustawa o zawodzie psychologa (doc. dr Małgorzata Toeplitz-Winiewska)

Prof. Piotr Oleś poprosił Przewodniczącą PTP – doc. dr Małgorzatę Toeplitz-Winiewską o zabranie głosu w sprawie prac nad regulacją zawodu psychologa. Przewodnicząca PTP powiedziała o kolejnych poważnych opóźnieniach w przygotowaniu nowej ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów. Przypomniała konsultacje społeczne dotyczące opinii na temat regulacji wykonywania zawodu psychologa i powołania samorządu zawodowego psychologów (*Biała Księga*). Konsultacje te były prowadzone przez Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w okresie od 31 października do 31 grudnia 2013 r. (ankietę wypełniło 3678 psychologów i 2615 studentów psychologii oraz 964 osoby korzystające z usług psychologicznych). Ale okazało się, że Zespół ds. Programowania Prac Rządu oczekuje kolejnych informacji dotyczących konieczności ustawowej regulacji zawodu psychologa (już po otrzymaniu wyników konsultacji społecznych).

Po wielu latach obowiązywania aktu prawnego (Ustawy o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów Dz. U. z 2001 nr 73 poz.763) brak jego wdrożenia, a obecne utrudnienia w zastąpieniu go nową, zgodną z aktualnym prawem polskim i UE ustawą, są – zdaniem Przewodniczącej PTP – wyrazem całkowitego niezrozumienia sytuacji prawnej zawodu regulowanego, jakim jest zawód psychologa. Zdają się wskazywać na niechęć podjęcia decyzji wprowadzenia sprawy pod obrady rządu RP.

Doc. dr Małgorzata Toeplitz-Winiewska przypomniała, że w dniu 20 kwietnia 2006 roku Minister ds. Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z art. 62 Ustawy z dnia 8 czerwca 2001 o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. 2001 nr 73, poz. 763), powołał Komitet Organizacyjny Izb Psychologów. Jednak po dymisji przewodniczącego KOIP, p. Roberta Jerzego Kwiatkowskiego, w czerwcu 2006 działanie

Komitetu zostało utrudnione, a na początku roku 2007 zawieszono. W chwili obecnej konieczne staje się więc powołanie nowego składu tego Komitetu, aby można było podjąć szybko prace nad organizacją samorządu.

Po wystąpieniu Przewodniczącej PTP rozpoczęła się dyskusja na temat działań, które Komitet Psychologii PAN powinien podjąć w tej sytuacji. Rozważano różne kroki, łącznie ze skierowaniem sprawy opóźnień w przygotowywaniu nowej ustawy o zawodzie psychologa do Trybunału Konstytucyjnego (skierowanie skargi konstytucyjnej) czy do Rzecznika Praw Obywatelskich. Padały głosy, że trzeba przede wszystkim dokonać diagnozy przyczyn owych opóźnień i im przeciwdziałać, uzyskać wsparcie mediów czy zainteresować tym problemem grupę posłów z naszego Sejmu, licząc na ich wsparcie. W toku dyskusji przyjęto, że na obecnym etapie należy zwrócić się do Ministra Pracy i Polityki Społecznej z wnioskiem o reaktywowanie prac Komitetu Organizacyjnego Izb Psychologów (KOIP) oraz powołanie jego nowego składu. Reaktywowanie Komitetu Organizacyjnego Izb Psychologów mogłoby służyć przyspieszeniu prac nad organizowaniem samorządu psychologów, co jest istotne dla działań zmierzających do wdrożenia nowej regulacji naszego zawodu. W głosowaniu jawnym obecni na zebraniu członkowie Komitetu poparli ten wniosek (29 głosów TAK).

2. Inicjatywa powołania Stowarzyszenia Psychologii Naukowej (prof. Roman Cieślak)

Prorektor SWPS, prof. Roman Cieślak, przedstawił inicjatywę powołania Stowarzyszenia Naukowej Psychologii (SNP) i skierował zaproszenie do współtworzenia SNP. Stowarzyszenie Naukowej Psychologii (SNP) miałyby być odpowiednikiem *Association for Psychological Science* (APS).

Stowarzyszenie Naukowej Psychologii służyłoby:

- stymulowaniu rozwoju naukowego polskich psychologów,
- ułatwianiu współpracy i wymiany doświadczeń między psychologami reprezentującymi różne obszary aktywności badawczej,
- reprezentowaniu interesów psychologów naukowców wobec innych środowisk: społecznych, naukowych, politycznych, biznesowych, gospodarczych.

Stowarzyszenie mogłoby być dobrym partnerem w aplikowaniu o granty (np. w Horyzont 2020; NCBR). Mogłoby zająć się wydawaniem własnych czasopism lub afiliowaniem

czasopism przy SNP. Co dwa lata, naprzemiennie z konferencjami PTP, organizowałyby konferencje naukowe.

Propozycja powołania SNP wzbudziła ożywioną dyskusję. Kontrowersje wzbudziła nazwa „Stowarzyszenie Naukowej Psychologii”. Sugerowano raczej nazwę „Stowarzyszenie Psychologii Akademickiej”.

Zastanawiano się, czy jest możliwa formuła, by to stowarzyszenie działało jako federacja istniejących stowarzyszeń psychologicznych. Przed kim stowarzyszenie to byłoby odpowiedzialne? Jak ukształtować to stowarzyszenie, by organizowane przez nie działania służyły dialogowi pomiędzy różnymi dyscyplinami psychologii akademickiej?

3. Konkurs na Nagrodę im. Andrzeja Malewskiego – informacje

(prof. Janusz Grzelak)

Przewodniczący Kapituły – prof. Anusz Grzelak ogłosił wynik Konkursu KP na Nagrodę im. Andrzeja Malewskiego w roku 2014.

Laureatem został dr hab. Michał Wierzchoń z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Nagrodę przyznano drowi hab. M. Wierzchoniowi za wybitne osiągnięcia w zakresie zaawansowanych teoretycznie i metodologicznie badań nad świadomością, a zwłaszcza za kreatywne łączenie podejść badawczych z obszarów psychologii poznawczej, kognitywistyki i neuronauki. Osiągnięcia te istotnie poszerzają wiedzę odnoszącą się do fundamentów psychologii.

4. O działaniach Komisji ds. Testów Psychologicznych

(dr hab. Jan Ciecuch)

Dr hab. Jan Ciecuch poinformował, że Komisja ds. Testów Psychologicznych będzie nie tylko przestrzegać psychologów przed stosowaniem negatywnie ocenianych testów, ale też chce zachęcać do stosowania testów ocenianych pozytywnie, spełniających kryteria perfekcjonizmu etycznego i metodologicznego. Zaapelowano do zebranych o podejmowanie się ocen eksperckich, o które jesteśmy proszeni.

5. Wolne wnioski

W tym punkcie prof. Maria Lewicka wystąpiła z wnioskiem o powołanie przez nasz Komitet Komisji ds. Ocen Czasopism Psychologicznych. Komisja ta przygotowywałaby eksperckie oceny czasopism (ważne przy ocenie parametrycznej czasopism). W głosowaniu jawnym wszyscy zebrani jednomyślnie poparli ten wniosek.

Poproszono też o przyjmowanie do recenzji tekstów wysyłanych przez redakcje czasopism.

Protokół sporządziła prof. dr hab. Barbara Bokus

Przewodniczący Komitetu Psychologii PAN

Prof. dr hab. Piotr Oleś